

INNING VAN CONTRIBUTIES EN SPONSORGELDEN BIJ SPORTVERENIGINGEN

- Een online enquête onder penningmeesters -

INLEIDING

In 2006 heeft incasso- en gerechtsdeurwaarderorganisatie Flanderijn Goos Marketing Research (GMR) een onderzoek laten uitvoeren onder penningmeesters van sportverenigingen naar de problemen rondom de inning van contributies en sponsorinkomsten. De uitkomsten van de meting in 2006 waren onthutsend, bijvoorbeeld:

- Bijna 20% van de verenigingen kon meer dan 5% van de contributie niet geïnd krijgen
- Hockeyverenigingen schreven over 3 seizoenen gemiddeld bijna € 2.300 af aan niet inbare contributie (met als piek € 10.000) en in het tennis bedroeg dit € 2.000 (piek: € 5.000)
- 42% van de sportverenigingen had te maken met niet inbare sponsorgelden, bij hockey en voetbal ligt dit percentage zelfs boven de 50%
- Gemiddeld liepen de verenigingen ruim € 700 aan sponsorgelden per seizoen mis

Nu, bijna 5 jaar later heeft Flanderijn GMR opdracht gegeven het onderzoek opnieuw uit te voeren om na te gaan hoe de situatie zich heeft ontwikkeld. In vergelijking tot de meting van 2006 zijn er enkele nieuwe vragen, over bijvoorbeeld de ontwikkeling van de contributie, toegevoegd.

I BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN EN CONCLUSIES

Inning van contributies

Evenals in 2006 heeft een zeer ruime meerderheid van de penningmeesters te maken met problemen rondom de inning van contributies. Bij tennis (krappe meerderheid) en zandsporten wat minder dan bij hockey en voetbal (ruim driekwart). Ten opzichte van 2006 is het aandeel penningmeesters dat deze problemen bevestigd niet beduidend veranderd. Hoewel het percentage penningmeesters met problemen rondom de inning van contributies niet is veranderd, blijkt de ernst van de problematiek wel beduidend verergerd, zoals hieronder wordt aangetoond.

Gemiddeld staat er bij voetbal-, tennis- en hockeyverenigingen nog een bedrag van ongeveer € 2.000 uit aan ongeïnde contributie van het voorgaande seizoen. Ten opzichte van 2006 zijn deze bedragen in 2011 beduidend hoger (tussen 1,5 tot 3 keer). Ook zijn, op voetbal na, de hoogste bedragen in 2011 veel hoger dan in 2006 (rond het drievoudige tot het vijfvoudige).

Bij hockey is de gemiddelde vordering van de niet ontvangen contributie over het voorgaande seizoen beduidend hoger dan bij de andere sporten. Dit kan echter goed samenhangen met het feit dat de contributies in het hockey over het algemeen hoger zijn dan in andere sporten. In vergelijking tot 2006 is de gemiddelde vordering in 2011 in hockey, voetbal en tennis beduidend hoger: hockey - 2006: 43%, € 150 of meer vs. 2011: 58%; tennis - 2006: 12%, € 150 of meer vs. 2011: 43% en voetbal - 2006: 6%, € 150 of meer vs. 2011: 22%. Met name in tennis en voetbal (beide factor 3,5) is de stijging ten opzichte van 2006 heel fors. Bij bijna een kwart van de voetbalclubs staat nog meer dan 5% van de contributie van vorig seizoen uit, bij tennis 16% en bij hockey 7%. Ook deze percentages zijn in 2011 beduidend hoger dan in 2006, toen ze varieerden van 2% - 4%.

Voetbal-, hockey- en tennisverenigingen hebben in 2011 over de afgelopen 3 seizoenen gemiddeld ongeveer € 2.500 aan niet ontvangen contributie afgeschreven. De bedragen verschillen enorm, binnen hockey, voetbal en tennis van € 10.000 tot € 15.000. In 2006 lagen de gemiddelde bedragen van afgeschreven niet ontvangen contributie over de voorgaande 3 seizoenen substantieel lager: hockey - 2006: € 1.786 (maximum € 10.000) vs. 2011: € 2.695 (maximum

€ 10.000), tennis – 2006: € 1.857 (maximum € 7.000) vs. 2011: € 2.293 (maximum € 10.000) en voetbal – 2006: € 2.552 (maximum € 6.500) vs. 2011: € 1.380 (maximum € 15.000).

Geconcludeerd wordt dat het aantal clubs dat problemen heeft met de inning niet wezenlijk is veranderd ten opzichte van 2006, maar dat deze problemen in 2011 wel beduidend groter zijn dan in 2006.

In 2006 neigden de penningmeesters er meer naar om van een structureel probleem te spreken, terwijl met name in het voetbal en hockey men in 2011 de problemen toch vooral als incidenteel beschouwd. Wel wordt, met name in voetbal en tennis, de huidige situatie beduidend negatiever gepercipieerd dan in 2006.

Als belangrijkste oorzaken van het niet tijdig betalen van de contributie komen nonchalance, opzet en geldzorgen naar voren. Ten opzichte van 2006 wordt geconstateerd dat er een verschuiving plaats heeft gevonden van nonchalance richting opzet en geldzorgen. In geval van geldzorgen tonen de penningmeesters zich overwegend meedenkend en inlevend. Een ruime meerderheid bekijkt het van geval tot geval, waarbij men zich creatief toont in het vinden van oplossingen (laten betalen naar vermogen, vrijwilligerswerk in ruil voor contributie, eventueel onbetaald lidmaatschap, betalingsregelingen en een speciaal fonds voor leden met geldzorgen). Als er niet tijdig wordt betaald dan wordt in eerste instantie gekozen voor (meermaals) aanmanen en een persoonlijke benadering. Daarna pas komen een incasso-organisatie en royement in beeld. Ten opzichte van 2006 zijn penningmeesters actiever en harder in hun optreden bij niet tijdig betalen. Er wordt niet alleen beduidend vaker actie ondernomen, maar er wordt ook vaker voor hardere actie gekozen (royement, incasso-organisatie). Ten aanzien van het toekomstig beleid wordt aangegeven dat een substantieel deel van de penningmeesters (een derde tot een kleine meerderheid) van plan is om het incassobeleid te wijzigen of aan te scherpen, waarbij men zich vooral voorneemt om de incasso uit handen te geven, trage betalers eerder te herinneren en nog meer 'achter de broek aan te zitten', een automatische incasso in te voeren en sneller te royeren.

Geconcludeerd wordt dat leden het anno 2011 beduidend moeilijker hebben om aan hun contributieverplichtingen te voldoen dan in 2006 en dat opzet en geldzorgen een belangrijkere reden is voor het niet of niet tijdig betalen. Penningmeesters tonen zich hiervan bewust en tonen zich bereid om zich in de financiële situatie van hun leden te verdiepen en te zoeken naar oplossingen waarbij het lid voor de vereniging kan worden behouden.

Inning van sponsorgelden

Ongeveer de helft van de voetbal-, hockey- en tennisverenigingen heeft te maken met niet ontvangen sponsorgelden. Onder andere sporten komt dit probleem beduidend minder vaak voor. Vergeleken met 2006 is er alleen ten aanzien van tennis sprake van een duidelijke verschuiving (van 21% in 2006 naar 48% in 2011).

Gemiddeld hebben de penningmeesters tussen de € 900 (tennis, overige sporten) en ca. € 1.500 aan sponsortegoeden over het afgelopen seizoen niet kunnen innen. De hoogste bedragen lopen op van € 2.000 (tennis) tot € 6.000 (hockey). Vergeleken met 2006 zijn de gemiddelde bedragen in 2011 in het voetbal, tennis en hockey beduidend hoger. Penningmeesters uit het voetbal en tennis noemen in 2011 gemiddelde bedragen die ongeveer 1,5 keer zo hoog zijn als in 2006 en in het hockey is zelfs sprake van een verdubbeling. In ruim een derde van de gevallen staat het te ontvangen bedrag 6 of meer maanden uit. Ruim een kwart van de nog uitstaande vorderingen van sponsorgelden over het voorgaande seizoen bedraagt in 2011 € 500 of meer en driekwart bedraagt € 200 of meer. Vergeleken met 2006 is het gemiddelde bedrag aan sponsorgeld dat nog uitstaat over het vorige seizoen significant gestegen: in 2006 was dit in 9% van de gevallen € 500 of meer, terwijl dit in 2011 is opgelopen tot 27% en in 2006 bedroeg 49% € 200 of meer vs. 75% in 2011.

In 2011 heeft 46% van de penningmeesters 5% of meer van het sponsorgeld over het voorgaande seizoen nog niet ontvangen, een significante verslechtering ten opzichte van de 4% in 2006. Hockey heeft in 2011 met een gemiddeld bedrag van € 4.350 het meeste geld aan niet ontvangen sponsorgelden over de laatste 3 seizoenen afgeschreven. Voetbal (ongeveer € 2.000) en tennis (bijna € 1500) volgen op afstand. De maxima lopen enorm uiteen van € 5.000 in het tennis tot het tienvoudige in het hockey. In 2011 is het gemiddelde bedrag van afgeschreven niet ontvangen contributie over de voorgaande 3 seizoenen verdubbeld ten opzichte van 2006, een ontwikkeling die zich ook binnen het hockey en voetbal voordoet. Ook zijn de maxima in 2011 veel hoger (hockey € 15.000 in 2006 - € 50.000 in 2011; voetbal € 3.000 in 2006 - € 6.200 in 2011).

Wanneer sponsorgelden niet tijdig worden betaald prefereren de penningmeesters de persoonlijke benadering en aanmaning duidelijk boven harde(re) maatregelen zoals het verwijderen van uitingen en het inschakelen van een incasso-organisatie. Ten opzichte van 2006 wordt 'persoonlijk benaderen' in 2011 wel significant vaker genoemd.

Resumerend wordt geconcludeerd dat overall ten opzichte van 2006 de problematiek rondom de inning van sponsorgelden significant is verergerd.

Samenwerken met een incasso-organisatie

Een zeer ruime meerderheid van de verenigingen regelt de administratie intern. Ten opzichte van 2006 is er binnen hockey en tennis een kleine verschuiving richting uitbesteden waarneembaar. Voetbal daargelaten heeft rond tweederde van de verenigingen nog nooit een incasso-organisatie ingeschakeld voor de oude vorderingen. Wanneer er met incasso-organisaties is samengewerkt dan was dit toch vooral incidenteel en niet structureel. Vergeleken met 2006 zijn er in 2011 beduidend meer verenigingen die voor de oude vorderingen met incasso-organisaties samenwerken (voetbal: 2006 21% regelmatig/incidenteel vs. 53% in 2011, hockey: 2006 22% vs. 36% in 2011 en tennis: 2006 18% vs. 34% in 2011). De belangrijkste redenen om niet met een incassobureau samen te werken zijn naast 'niet nodig' vooral 'vordering te gering', 'kosten te hoog', 'sceptis ten aanzien van het resultaat' en 'te zwaar middel/licht gevoelig'. Van de n=59 verenigingen die in het verleden met een incasso-organisatie hebben samengewerkt, werken er op dit moment 39 (66%) nog steeds met een incassobureau samen. Dit is beduidend meer dan in 2006 (40%). Negatieve percepties als 'inschakelen incasso-organisatie...kost meer dan het oplevert' en '...leidt tot verlies van leden' vinden slechts bij een minderheid van de penningmeesters aanhang. Ten aanzien van '...leidt tot verlies van sponsors' zijn de penningmeesters verdeeld, evenals ten aanzien van de stelling '...zorgt voor een professionele afhandeling van inningsproblemen waardoor de kans op voortzetten van de relatie met leden of sponsors juist wordt vergroot'.

Resumerend wordt geconcludeerd penningmeesters van sportverenigingen in 2011 beduidend vaker samenwerken met een incasso-organisatie dan in 2006.

Contributieverhoging

Een zeer ruime meerderheid, variërend van tweederde tot vrijwel 100% van de clubs heeft gedurende de afgelopen 3 seizoenen de contributie verhoogd, voetbal- en hockeyverenigingen beduidend vaker dan tennisverenigingen. In het hockey (8,5%) en voetbal (8,2%) is de contributie gemiddeld genomen het meeste verhoogd gedurende de laatste 3 seizoenen en in het tennis (5,6%) het minste.

De contributieverhogingen worden vooral gemotiveerd door te wijzen op hogere kosten op allerlei fronten (overall kostenstijgingen, en meer specifiek: bondsafdrachten, trainers, huur van of

investering in accommodatie en professionalisering) en minder inkomsten uit sponsoring en subsidie en/of als gevolg van een dalend ledental.

Hockey- (66%) en voetbalverenigingen (57%) geven beduidend vaker aan dat zij komend seizoen de contributie (zeker/waarschijnlijk) zullen verhogen. In de andere sporten ligt dit percentage veel lager. Een zeer ruime meerderheid van 80% van de verenigingen die komend seizoen de contributie denken te verhogen verwacht niet dat hun leden hier problemen mee zullen hebben.